

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.llyw.cymru
www.gov.wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Plant sy'n Derbynn Gofal a'r Rhai sy'n Gadael Gofal

Rhan 6 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Looked After Children and Care Leavers Part 6 of the Social Services and Well-being (Wales) Act 2014

Cyflwyniad / Introduction

Mae Rhan 6 o'r Ddeddf yn pennu cyfrifoldebau awdurdodau lleol o ran:

- cynllunio gofal a chymorth
- lleoliadau
- cadw mewn cysylltiad ac ymweliadau
- adolygu achosion
- trefniadau ar gyfer gadael gofal
- trefniadau byw ôl-18
- llety diogel
- plant mewn mathau eraill o lety

Ategir gan Reoliadau a chod ymarfer.

Part 6 of the Act sets out local authority responsibilities for:

- care and support planning
- placements
- contact and visits
- review of cases
- arrangements for leaving care
- post-18 living arrangements
- secure accommodation
- children in other types of accommodation

Supported by Regulations and a code of practice.

Ymgynghoriad/Consultation

- Cynhaliwyd yr ymgynghoriad rhwng Mai a Gorffennaf 2015.
- Daeth 45 o ymatebion ffurfiol i law o dan Ran 6.
- Ystyriwyd pob ymateb yn ofalus gan Lywodraeth Cymru.
- Roedd cytundeb cyffredinol bod y Rheoliadau a'r cod yn darparu fframwaith a all helpu i gefnogi anghenion gofal a chymorth plant sy'n gadael gofal a phlant, a'r rhai sy'n gadael gofal.
- Roedd yr ymatebion yn canolbwyntio'n bennaf ar gynnwys y cod ymarfer – gan dynnu sylw at fannau lle'r oedd angen mwy o eglurdeb, a gofyn am fwy o fanylder.
- Mae'r Codau a'r Rheoliadau ar eu ffurf derfynol erbyn hyn ac wedi'u gosod gerbron y Cynulliad. Unwaith y cânt eu pasio, byddant yn dod i rym ym mis 6 Ebrill 2016.

Dyma'r prif newidiadau sydd wedi'u gwneud.....

- Consultation period ran from May to July 2015.
- 45 formal responses submitted under Part 6.
- Each response considered carefully by the Welsh Government.
- Broad agreement that the Regulations and code provides the framework which can help support the care and support needs of LAC and care leavers.
- Responses focussed primarily on the content of the code of practice - highlighting areas that needed clarification and requesting further detail.
- Code and Regulations have now been finalised and laid before the Assembly – once passed will come into force 6 April 2016.

The key changes that have been made are.....

Cynllunio Gofal a Chymorth/ Care and Support Planning

- Eglurdeb ynglŷn â'r broses o gynllunio gofal a chymorth a'r berthynas â chynlluniau eraill (e.e. Cynlluniau iechyd, addysg bersonol).
- Rhagor o eglurdeb am y berthynas rhwng y cynllun Rhan 4 a'r cynllun gofal a chymorth Rhan 6.
- Mwy o bwyslais ar ailuno – rhagor o fanylion ynghylch sicrhau bod plentyn yn dychwelyd at ei deulu genedigol, a rhoi cymorth i'r teulu.
- Dyletswydd yr ALI i hyrwyddo cyswllt rhwng plentyn a'i deulu.
- Sicrhau bod copi o'r cynllun gofal a chymorth y cytunwyd arno yn cael ei roi i'r plentyn ac i'r rhai sydd â chyfrifoldeb rhiant drosto.
- Clarity provided re the single care and support planning process and the relationship between other plans (e.g health, personal education plans).
- Additional clarity provided on the relationship between the Part 4 plan and the Part 6 care and support plan.
- Greater emphasis on reunification - additional detail provided on achieving permanent return to birth family and supporting the family.
- LA duty to promote contact between child and family.
- Ensure that a copy of the agreed care and support plan is provided to the child and those with parental responsibility for the child.

Adolygu Achosion/Review of Cases

Independent Reviewing Officers/Swyddogion Adolygu Annibynnol

• Strong message in consultation responses that additional detail needed about the role and function of IROs. • Further detail added about the review process and the timing of reviews. • Chairing the review meeting so that the voice of the child is heard. • Independence of IROs – monitoring the performance of the local authority and providing a greater focus on long term outcomes. • Further work underway re the role of the IRO as part of the national approach for looked after children – more details later....	• Neges gryf yn yr ymatebion i'r ymghynghoriad bod angen rhagor o fanylion ynghylch rôl a swyddogaeth Swyddogion Adolygu Annibynnol. • Rhagor o fanylion wedi'u hychwanegu ynglŷn â'r broses adolygu, ac amseru adolygiadau. • Cadeirio'r cyfarfod adolygu mewn modd sy'n sicrhau bod llais y plentyn yn cael ei glywed. • Annibyniaeth y Swyddogion Adolygu Annibynnol – monitro perfformiad yr awdurdod lleol a chanolbwyntio mwy ar ganlyniadau tymor hir. • Rhagor o waith ar y gweill ynghylch rôl y Swyddog Adolygu Annibynnol, fel rhan o'r dull gweithredu cenedlaethol ar gyfer plant sy'n derbyn gofal ... rhagor o fanylion yn nes ymlaen.

Gofal gan Deulu a Ffrindiau ('gofal gan berthynas')

Family and Friends ('kinship') care

- nodyn: mae 'gofal gan berthynas' yn cynnwys ystod eang o leoliadau – dylid seilio'r cymorth ar anghenion y plentyn, nid ar statws cyfreithiol
  - dylai AALI ddefnyddio Rhannau 3 a 4 o'r Ddeddf i gefnogi teuluoedd ag anghenion gofal a chymorth cyn i bethau ddatblygu'n argyfwng (nodyn – dim adran 17 Deddf Plant)
  - ni ddylai unrhyw blentyn orfod dod yn blentyn sy'n derbyn gofal, ddim ond er mwyn i'r gofalwr gael cymorth ariannol neu ymarferol
  - yr unig reswm y dylai plant ddod yn rhai sy'n derbyn gofal yw os mai dyma'r ffordd fwyaf priodol o sicrhau bod eu llesiant yn cael ei ddiogelu a'i hybu
  - mae'r Ddeddf yn darparu ar gyfer rhoi plentyn sy'n derbyn gofal mewn lleoliad maethu gyda gofalwr sy'n aelod o'r teulu neu'n ffrind
- NB 'kinship care' includes a wide variety of placements– support should be based on needs of the child, not legal status
  - LAs should use Parts 3 & 4 of the Act to support families with care and support needs before reach crisis point (NB no section 17 CA)
  - no child should have to become LAC solely for financial or practical support to be provided to the carer
  - children should only become LAC if this is most appropriate way of ensuring their well-being is safeguarded and promoted
  - the Act provides for a LAC to be placed in a foster placement with family or friend carer.

Seibiannau Byr / Short Breaks

- ni fydd pob seibiant byr yn lleoliad o dan Ran 6 o'r Ddeddf
- bydd seibiannau byr yn cael eu darparu yn aml fel rhan o gynllun gofal a chymorth plentyn anabl o dan Ran 3 a 4 o'r Ddeddf
Y ffordd orau o ddiogelu llesiant rhai plant yw eu dynodi'n blant sy'n derbyn gofal ar gyfer y cyfnodau pan fyddant oddi cartref
- Mae lleoliadau o dan adran 76 yn lleoliadau gwirfoddol o dan adran 76(1)(c) o'r Ddeddf
- mae'r Rheoliadau yn cynnwys addasiadau i'r broses gynllunio, lleoli ac adolygu gofal, lle mae'r plentyn yn cael cyfres o seibiannau byr sy'n cael eu cynllunio ymlaen llaw yn yr un lleoliad
- Nid yw'r addasiadau yn berthnasol i blant mewn gofal, os yw'r plentyn yn cael seibiannau mewn mwy nag un lleoliad / am amseroedd hirach.

- not all short breaks will be placements under Part 6
- short breaks will often be provided as part of a disabled child's care and support plan under Parts 3 & 4
- well-being of some children best safeguarded by being a LAC for the periods they are away from home
- short breaks provided under Part 6 are voluntary placements under section 76(1)(c) of the Act
- regulations contain modifications to care planning, placement and review where a LAC receives a pre-planned series of short breaks in the same setting
- modifications do not apply to children in care, where child receives breaks in more than one setting / longer timescales.

'Maethu i Fabwysiadu'/'Foster to Adopt'

- lleoliad gyda darpar fabwysiadwr / 'maethu i fabwysiadu'
- yn digwydd ar ôl i'r ALI benderfynu y dylai'r plentyn gael ei osod i'w fabwysiadu
- y plentyn yn cael ei osod gyda rhieni maeth sydd hefyd yn ddarpar fabwysiadwyr, a'r plentyn wedi'i baru gyda hwy
- Gwahanol i 'foster for adoption' (Lloegr)
- Darpariaeth ar gyfer cymeradwyaeth dros dro lle nad yw'r mabwysiadwydd eisoes yn ofalwr maeth.

- placement with prospective adopter / 'foster to adopt'
- takes place after LA has taken decision that the child should be placed for adoption
- child placed with foster carers who are also prospective adopters and with whom the child has been matched
- different to 'foster for adoption' (England)
- provision for temporary approval where adopter is not already a foster carer.

Lleoliadau y tu allan i'r Ardal / Out of Area Placements

Ni wneir lleoliadau o'r fath heblaw dan yr amgylchiadau canlynol:

- nid oes rhai ar gael yn ardal yr AALI sy'n gallu diwallu anghenion y plentyn
- byddent yn fwy cyson â llesiant y plentyn
- maent wedi'i seilio ar asesiad a dadansoddiad trylwyr o anghenion y plentyn.

Rhaid eu cyfeirio at banel, ond:

- defnyddio fideogynadleda neu delegynadleda neu (yn eithriadol) baneli rhithwir
- dylai'r dull fod yn gymesur â phob achos unigol
- rhaid iddo gyflawni ei ddyletswyddau statudol a rhaid i bob parti perthnasol fod yn rhan o'r broses.

Placements made only where:

- none available in the LA area capable of meeting child's needs
- would be more consistent with child's well-being
- based on thorough assessment and analysis of child's needs.

Must be referred to panel, but:

- video or teleconferencing, or (exceptionally) virtual panels
- approach proportionate to each individual case
- must fulfil its statutory duties and all relevant parties must be involved.

Y tu allan i'r ardal – Trefn blaenoriaeth Out of Area – Order of Preference

- o fewn AALI yng Nghymru sy'n ffinio â'r awdurdod cyfrifol
  - o fewn unrhyw AALI arall yng Nghymru
  - o fewn AALI yn Lloegr
  - y tu allan i Gymru neu Loegr

  - mae'r rheoliadau yn caniatáu hyblygrwydd ar gyfer AALI sy'n ffinio â Lloegr
  - gellir ystyried lleoli plentyn mewn AALI cyfagos yn Lloegr ar ôl ystyried ei leoli mewn AALI cyfagos yng Nghymru, ond cyn ei leoli mewn ardal AALI arall yng Nghymru.
- within LA in Wales whose area borders responsible authority
  - within any other LA in Wales
  - within a LA in England
  - outside England or Wales

  - regulations allow flexibility for LAs which border England
  - may consider placement in neighbouring LA in England after have considered neighbouring Welsh LA but ahead of another Welsh LA area.

Plant sydd wedi'u remandio neu sydd dan gadwad / Children on remand or detained

Mae Rhan 9 o Reoliadau Cynllunio Gofal, Lleoli ac Adolygu Achosion (Cymru) 2015 yn addasu'r darpariaethau ar gyfer:

- plentyn sy'n derbyn gofal ddim ond oherwydd ei fod wedi'i remandio i lety AALI
- Plentyn sydd wedi'i remandio i lety cadw ieuencid ac a oedd yn derbyn gofal yn union cyn cael remandio, neu lle bo'r plentyn dan gadwad
- Plentyn sy'n derbyn gofal ddim ond oherwydd ei fod wedi'i remandio i lety cadw ieuentid.

Mae Atodlen 10 yn nodi'r hyn y dylid ei gynnwys mewn cynllun lleoli dan gadwad.

Part 9 of Care Planning, Placement and Case Review (Wales) Regulations 2015 modify provisions for:

- child who is LAC only by reason of being remanded to LA accommodation
- child remanded to youth detention accommodation and was LAC immediately before being remanded, or where the child is detained
- child who is LAC only by reason of being remanded to youth detention accommodation.

Schedule 10 sets out what to be included in detention placement plan.

Rheoliadau Ymweliadau â Phlant a Gedwir dan Gadwad (Cymru) 2015 / Visits to Children in Detention (Wales) Regulations 2015

• yn berthnasol i blant sydd wedi'u collfarnu ac sydd wedi'u dal mewn llety cadw ieuenctid / carchar, neu sy'n gorfod byw mewn mangre a gymeradwywyd • colli'r statws Plentyn sy'n Derbyn Gofal os oeddent yn un a letywyd o dan adran 76 • colli'r statws Plentyn sy'n Derbyn Gofal os cawsant eu trin felly o dan adran 104 o LASPO 2012 • yn berthnasol hefyd i blant nad ydynt yn Blant sy'n Derbyn Gofal (ee ar fechniaeth gyda'u rhieni) • ddim yn berthnasol i blant mewn gofal – rhaid i'r rhain gael ymweliadau o dan Reoliadau Cynllunio Gofal, Lleoliadau ac Adolygu Achosion (Cymru).	• apply to children convicted and detained in youth detention accommodation / prison, or who have to reside in approved premises • lose LAC status if they were a LAC accommodated under s.76 • lose LAC if were treated as such under s.104 LASPO 2012 • also apply to non-LAC children (e.g. bailed to parents) • do <u>not</u> apply to children in care – these must be visited under the Care Planning, Placement and Case Review (Wales) Regulations.

'Pan Fydda i'n Barod' / 'When I am Ready'

Y prif bryderon a nodwyd yn ystod yr ymgynghoriad oedd:

- Cyllid
- Ymestyn 'Pan Fydda i'n Barod' i ofal preswyl
- Yr effaith bosibl ar y pwll o ofalwyr maeth awdurdodau lleol

Dwy seminar ymarfer arall wedi'u trefnu ar gyfer 24 Chwefror (Caerdydd) ac 8 Mawrth (Bangor)

The key concerns identified during consultation were:

- Funding
- Extending WIR to residential care
- Potential impact upon pool of LA foster carers

Two further practice seminars arranged for 24 February (Cardiff) and 8 March (Bangor)

Gadael Gofal / Leaving Care

• Adrannau wedi'u cryfhau er mwyn diwallu anghenion llety y rhai sy'n gadael gofal ac atal digartrefedd. • Protocolau ar y cyd rhwng awdurdodau lleol ac adrannau tai a gwasanaethau cymdeithasol. • Cynllun llwybr i nodi'r cymorth sydd ei angen i helpu'r broses o bontio i fod yn oedolyn / yn annibynnol. • Rhoi eglurdeb ar y pontio rhwng y cynllun gofal a chymorth a'r cynllun llwybr – dylai'r cynllun llwybr gynnwys y cynllun gofal a chymorth	• Strengthened sections for meeting the accommodation needs of care leavers and preventing homelessness. • Joint protocols between LA and housing and social services departments. • Pathway plan to set out the support needed to help support the transition to adulthood/independence. • Clarity provided re the transition from the care and support plan to the pathway plan – pathway plan should subsume the care and support plan.

Dull Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal

National approach for LAC

- Hoffai'r Gweinidog weld mwy yn cael ei wneud i drwsio teuluoedd yn hytrach nag 'achub' plant.
  - Sefydlu Grwp Llywio Strategol – y pwyslais ar atal ac ymyrryd yn gynnar (cymorth o amgylch y teulu), gwella gweithio ar y cyd, rhannu arferion da a gwneud gwelliannau lle bo angen.
  - Cam cyntaf – casglu tystiolaeth a data i lywio datblygiad dull gweithredu cenedlaethol – erbyn mis Mawrth 2016.
  - Sefydlu pedair ffrwd waith:
    - Adolygu annibyniaeth rôl y Swyddog Adolygu Annibynnol
    - Adolygu Proses yr AALI
    - Fframwaith Maethu Cenedlaethol
    - Atal ac Ymyrryd yn Gynnar
  - Digwyddiad Rhanddeiliaid Plant sy'n Derbyn Gofal – 22 Chwefror 2016.
- Minister would like to see more done to repair families instead of 'rescuing children'.
  - Strategic Steering Group established - focus on prevention and early intervention (support around family), improved collaborative working, sharing best practice and making improvements where needed.
  - First phase - to gather evidence and data to inform development of a national approach – by March 2016.
  - Four work streams established:
    - Review of independence of IRO role
    - LA Process review
    - National Fostering Framework
    - Prevention & Early Intervention
  - LAC Stakeholder Event – 22 February 2016.

Drosodd atoch chi...

Over to you....

- Faint o gysylltiad sydd rhyngoch a'ch Arweinwyr Rhanbarthol o ran rhoi Rhan 6 ar waith?
- Beth yw eich blaenoriaethau allweddol ar gyfer rhoi Rhan 6 ar waith?
- beth yw'r risgiau/materion sy'n codi?

- How engaged are you with your Regional Leads re implementation of Part 6?
- What are your key priorities in terms of implementing Part 6?
- What are the risks/issues?

DIOLCH YN FAWR

THANK YOU VERY MUCH

SSWBIMPLEMENTATION@wales.gsi.gov.uk